

ZAGROŻENIA ORAZ REKOMENDACJE I WNIOSKI

1034

Las wokół Złożenca – 3b

Tabela zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego

Kodowanie i opisy zagrożeń oraz skala ich oceny zgodnie z wymogami Załącznika 6 do rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 537)

Przedmiot zagrożenia	Kod zagrożenia i rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (pkt.)
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.7. Erozja gleb	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze IV.2 Brak zabiegów ochronnych III.1.1 Intensyfikacja rolnictwa III.4 Gospodarka leśna VI. Społeczno-kulturowe	W	8
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.8. Wykopy, nasypy, obwałowania i kopce	I.1 Budownictwo	W	5
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.9. Likwidacja osobliwych form rzeźby terenu (skarp, ostańców skalnych, wąwozów, meandrów, wydmy itp.)	VI.1-2 Turystyka, sport i rekreacja III.4 Leśnictwo VI. Społeczno-kulturowe	W	5

A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.11. Likwidacja naturalnych stanowisk i osobliwości geologicznych, stanowisk minerałów oraz skamieniałości	IV.2 Brak zabiegów ochronnych VI. Społeczno-kulturowe	W	5
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.2. Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk lądowych	I. Gospodarka przestrzenna III. Zarządzanie środowiskiem IV.2 Brak zabiegów ochronnych VI. Społeczno-kulturowe	W	6
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.3. Naturalna i przyspieszona przez działalność człowieka sukcesja zbiorowisk zaroślowych i leśnych na naturalne i półnaturalne zbiorowiska nieleśne	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze	W	6
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.4. Likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych	III.1.1 Intensyfikacja rolnictwa III.1.5 Chemizacja i mechanizacja rolnictwa IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze III.4 Gospodarka leśna	W	5
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.1. Zmniejszanie się ogólnego udziału naturalnych i półnaturalnych ekosystemów w krajobrazie	I. Gospodarka przestrzenna III. Zarządzanie środowiskiem	W	6
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.2. Rozdrobnienie struktury przestrzennej (fragmentacja) i geometryzacja naturalnych i półnaturalnych ekosystemów	I.5 Planowanie przestrzenne IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	5
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego	A.3.3. Wzrost zagęszczenia barier ekologicznych w krajobrazie	I. Gospodarka przestrzenna	W	5

A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu		III. Zarządzanie środowiskiem		
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.3. Niszczenie dziedzictwa archeologicznego	VI Społeczno-kulturowe	W	2
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.3. Obszary rolnicze	B.3.1. Zanikanie tradycyjnych upraw charakterystycznych dla określonych regionów	IV.2 Brak zabiegów ochronnych III.1.2 Zaniechanie rolnictwa	W	6
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.6. Miejsca kultu i pamięci narodowej	B.6.1. Zaburzenia struktury przestrzennej, wiodącej funkcji oraz degradacja genius loci i sacrum miejsc kultu religijnego	VI Społeczno-kulturowe	W	5
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.2. Niszczenie cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą	I.1.1 Niski poziom i przypadkowość zabudowy terenu	W	11
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.3. Lokalizacja dominujących w krajobrazie obiektów wysokościowych i obszarowych	I.5.1 Brak planowania krajobrazu	W	8
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.4. Chaos przestrzenny i wizualny wywołany przez reklamy, szczególnie w przestrzeniach publicznych i wzdłuż pasa dróg	VI.4 Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	5
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.3. Tożsamość miejsca	C.3.2. Zanik swojskości krajobrazu – zanikanie związków przynależności i przywiązania	VI. Społeczno-kulturowe	W	5
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.3. Walory sanitarne	D.3.1. Zanieczyszczenie terenu odpadami	II.4 Gospodarka komunalna	W	5

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego

1. Ochrona przed uruchomieniem ruchów masowych oraz procesów erozyjnych podczas projektowania, wykonywania i użytkowania obiektów budowlanych; stosowanie adekwatnych do występujących uwarunkowań metod technicznych lub przyrodniczych ograniczania erozji i ruchów masowych.

2. Niedopuszczanie do stwarzających zagrożenie erozyjne przekształcania zadrzewień lub użytków zielonych w grunty orne.
3. Dostosowywanie sposobów użytkowania gruntów ornych do warunków środowiskowych, w tym zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej na terenach najbardziej narażonych na erozję, stosowanie, tam gdzie jest to możliwe orki w poprzek na obszarach o silnym nachyleniu.
4. Uwzględnianie ochrony przed erozją przy wyznaczaniu i eksploatacji szlaków zrywkowych w lasach.
5. Planowanie i realizacja obiektów budowlanych w sposób uwzględniający naturalne ukształtowanie terenu.
6. Zachowanie i właściwe wyeksponowanie osobiwych form rzeźby terenu i budowy geologicznej.
7. Uwzględnienie w rekultywacji i zagospodarowaniu terenów zaniechanej eksploatacji struktur i funkcji geoeologicznych terenów poeksploatacyjnych, w tym zaleca się pozostawianie części odsłoniętych ścian wyrobisk dla geoochrony oraz do naturalnej sukcesji ekologicznej umożliwiającej, np. wykształcenie się zbiorowisk naskalnych lub muraw kserotermicznych.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu

8. Prowadzenie gospodarki leśnej uwzględniającej konieczność ochrony przyrody i krajobrazu poprzez w szczególności: ochronę siedlisk przyrodniczych chronionych, stanowisk i siedlisk chronionych gatunków roślin i zwierząt, priorytetowego traktowania funkcji ochronnych nad gospodarczymi, dostosowanie składów gatunkowych drzewostanów do warunków siedliskowych, zwiększanie wieku lasów oraz zasobów martwego drewna, preferowanie odnowień naturalnych i rębni o niskiej intensywności.
9. Przeciwdziałanie naturalnej lub przyspieszonej przez człowieka sukcesji ekologicznej zbiorowisk nieleśnych, w tym przeciwdziałanie zarastaniu muraw naskalnych, napiaskowych i kserotermicznych.
10. Ograniczanie intensywności mechanizacji produkcji rolnej i leśnej niszczącej naturalne właściwości gleb, w tym ograniczanie nadmiernego wykorzystania środków ochrony roślin i nawozów.
11. Zachowanie poza obszarami leśnymi struktury typowego dla obszaru mozaikowego krajobrazu otwartego, w szczególności ekosystemów łąk, pastwisk, muraw kserotermicznych i napiaskowych, liniowych, obszarowych i punktowych zadrzewień.
12. Zwiększanie udziału starodrzewi w ekosystemach leśnych w ramach prowadzonej zrównoważonej gospodarki leśnej.
13. Pozostawienie drzew obumierających i martwych, zwłaszcza starych drzew liściastych oraz dziuplastych w miejscach niestwarzających zagrożenia dla ludzi lub ich mienia.
14. Ograniczanie fragmentacji i geometryzacji siedlisk naturalnych i seminaturalnych w procesach zagospodarowania przestrzennego.
15. Ograniczanie barier migracyjnych dla flory i fauny metodami przyrodniczymi i technicznymi, właściwymi do istniejących uwarunkowań.
16. Uwzględnienie połączeń ekologicznych, w tym wyłączenie z zabudowy korytarzy ekologicznych; wyznaczenie i rozwój sieci korytarzy ekologicznych.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych

17. Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
18. Realizacja nowej zabudowy jedynie na terenach zainwestowanych i wyznaczonych do zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, obowiązujących w dniu uchwalenia audytu.

19. Ochrona w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego elementów stylu krajobrazu rodzimego, w szczególności leśnego i dawnego pasterskiego, a także obronnego w okolicach Smolenia.
20. Ochrona i konserwacja zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych ze szczególnym uwzględnieniem zespołu warownego Smolenia, w tym przeciwdziałanie w szczególności wprowadzaniu materiałów, rozwiązań i obiektów degradujących wyraz stylistyczny zespołu.
21. Ochrona istniejących i odtwarzanie zdegradowanych obszarów tradycyjnej gospodarki leśnej i rolnej właściwych dla obszaru i zachowanie świadectw dawnej gospodarki pasterskiej.
22. Ochrona przed zaburzeniem struktury i funkcji miejsc pamięci.
23. Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wielkokubaturowych, wysokościowych lub wielkoobszarowych, w tym farm wiatrowych i fotowoltaicznych.
24. Ochrona charakterystycznych cech fizjonomicznych krajobrazu zalesionych wzgórz wapiennych z wyeksponowanym zespołem obronnym Smolenia.
25. Ochrona walorów fizjonomicznych krajobrazu: punktów i ciągów widokowych oraz powiązanych z nimi cennych fizjonomicznie elementów ekspozycji biernej, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu i wskazanych na załączniku kartograficznym.
26. Nieumieszczanie urządzeń reklamowych LED; nieumieszczanie tablic i urządzeń reklamowych na terenach niezabudowanych; ograniczenia wielkości tablic i urządzeń reklamowych oraz szyldów na terenach zabudowanych do 2 m².
27. Ochrona i propagowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego typowego dla Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie warunków akustycznych, sanitarnych, zapachowych i innych

28. Usuwanie nielegalnych składowisk i wysypisk odpadów, przeciwdziałanie możliwości dostępu do terenów nielegalnych wysypisk odpadów, a także właściwa rekultywacja terenów składowania odpadów i po uprzątnięciu odpadów.

Rekomendacje i wnioski dotyczące obiektów i obszarów proponowanych do objęcia ochroną prawną

27. Uznanie za Pomnik Historii Zamku Smoleń w ramach grupy obiektów pn. „Zamki Jurajskie”.